

Krajský úřad Ústeckého kraje

VYPRAVENO

17. 08. 2020

Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem

Nejvyšší správní soud
Moravské náměstí 6
602 00 Brno

Datum: 17.08.2020
Spisová značka: KUUK/078099/2020
Jednací číslo: KUUK/127814/2020
Vyřizuje/linka: Mgr. Lucie Peřinová/378
E-mail: perinova.l@kr-ustecky.cz

Věc: Doplnění kasační stížnosti proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem
č. j.: 15 A 190/2017 – 65, ze dne 23. 6. 2020

Ke spisové značce 9 As 167/2020

vedené Nejvyšším správním soudem

Stěžovatel: Krajský úřad Ústeckého kraje, zastoupen Mgr. Lucií Peřinovou na základě pověření ředitele Krajského úřadu Ústeckého kraje (originál pověření založen ve spise krajského soudu)

I.

Stěžovatel tímto na základě výzvy Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 167/2020 - 5 ze dne 16. 7. 2020 doplňuje důvody kasační stížnosti ze dne 15. 7. 2020 proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem č. j. 15 A 190/2017-65, ze dne 23. 6. 2020, jímž bylo zrušeno rozhodnutí stěžovatele č. j. 344/UPS/2017-6, ze dne 31. 7. 2017 a věc vrácena stěžovateli k dalšímu řízení.

Stěžovatel podává kasační stížnost z důvodu uvedeného v ust. § 103 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního, tj. pro nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Stěžovatel zároveň shledává shora uvedené rozhodnutí krajského soudu nepřezkoumatelným ve smyslu ust. § 103 odst. 1 písm. d) soudního řádu správního, a to pro jeho nesrozumitelnost a nedostatek důvodů. Stěžovatel tyto důvody podání kasační stížnosti dále blíže skutkově a právně konkretizuje.

Krajským soudem zrušeným rozhodnutím stěžovatel v odvolacím řízení zamítl jako nepřípustné odvolání žalobce spolku Ústecké šrouby, z. s., IČO: 04316509, se sídlem Velká Hradební 322/53, 400 01 Ústí nad Labem, které směřovalo proti rozhodnutí Magistrátu města

Ústí nad Labem, stavebního odboru, č. j. MM/SO/S/65594/2016/Eva, ze dne 12. 9. 2016, jímž prvoinstanční správní orgán rozhodl o umístění a povolení stavby „Stavební úpravy bytového domu v ul. Elišky Krásnohorské 1526/29, Ústí nad Labem“.

Krajský soud dospěl k závěru, že stěžovatel v předmětném správním řízení nedostatečně zjistil skutkový stav věci ohledně možného dotčení zájmů ochrany přírody a krajiny, v důsledku čehož předčasně posoudil otázku účastenství spolku Ústecké šrouby, z. s. v tomto správním řízení. Dle krajského soudu bylo povinností stěžovatele se i bez konkrétní námitky zabývat možnostmi dotčení zájmů chráněných zvláštními právními předpisy a řádně prověřit „podnět vyplývající z dostupných podkladů (záznamů v Nálezové databázi)“.

Uvedené závěry krajského soudu považuje stěžovatel za chybné, do jisté míry protichůdné a neodpovídající projednávanému sporu. Na jedné straně krajský soud v bodu 24. rozsudku zdůrazňuje, že stěžovatel byl povinen se možnostmi dotčení zájmů ochrany přírody a krajiny zabývat i bez konkrétní námitky (což stěžovatel dle jeho přesvědčení učinil – viz níže) a na straně druhé uvádí, že měl stěžovatel řádně prověřit „podnět vyplývající z dostupných podkladů“ (bod 26. a 27. rozsudku krajského soudu), a že argumentaci týkající se nevhodnosti předmětné budovy pro hnízdění rorýsů měl stěžovatel uvést již v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí (bod 29. rozsudku krajského soudu).

Stěžovatel k bodům 26. a 27. namítá, že soud nijak neobjasnil, proč (na rozdíl od dotčeného orgánu ochrany přírody) vyhodnotil záznamy v nálezové databázi jako podnět pro další zkoumání možného dotčení zájmů ochrany přírody a krajiny. Lze pouze odhadovat, že tento závěr učinil soud na základě jím provedeného důkazu vzdálenosti nálezů rorýse v nálezové databázi a domu č. p. 1526/29 v ul. Elišky Krásnohorské Ústí nad Labem. Soud provedení tohoto důkazu a skutečnost, která tímto důkazem byla prokázána (vzdálenost méně než 110 m vzdušnou čarou) uvádí v bodě 14. rozsudku. V rozsudku však není uvedeno hodnocení tohoto důkazu, proč vůbec soud prováděl důkaz vzdáleností nálezů od místa stavebních úprav, proč dle soudu z prokázané vzdálenosti vyplývá nutnost dalšího dokazování v místě stavebních úprav, jakou vzdálenost by tedy již soud považoval za dostatečnou pro vyloučení dotčení zájmů ochrany přírody a zda při své úvaze zohlednil, o jaký zvláště chráněný druh živočicha se jedná. Stěžovatel považuje v tomto rozsudek soudu za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů. Soudem provedený důkaz vzdáleností pak žalovaný považuje za projev nepatřičně formálního, nepřiléhavého a nepřiměřeného přístupu soudu v této věci, blíže viz vyjádření z hlediska dotčení zájmů ochrany přírody.

V řešené věci soud hodnotil nejen postup stěžovatele, tj. odvolacího stavebního úřadu, jehož rozhodnutí bylo žalobou napadeno, ale rovněž postup dotčeného orgánu ochrany přírody, který uplatňoval ve správním řízení svá vyjádření. Soud přitom v rozsudku neobjasnil svá východiska pro hodnocení vzájemného procesního vztahu a dělbu odpovědnosti ve správním řízení mezi (odvolacím) stavebním úřadem a dotčeným orgánem ochrany přírody. Pouze v bodu 26. rozsudku soud lakonicky konstatoval, že nehraje roli, zda podklady z nálezové databáze nezohlednil odvolací stavební úřad v důsledku vlastního pochybení, nebo proto, že se spolehl na vyjádření jiného subjektu. Stěžovatel považuje z tohoto hlediska rozsudek za nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost.

Stěžovatel je srozuměn s tím, že ve správním soudnictví nese důsledky (v podobě zrušení rozhodnutí) postupu dotčeného orgánu, jehož nezávazné vyjádření nelze napadnout samostatnou správní žalobou. Dále v kasační stížnosti však považuje stěžovatel za nezbytné rozčlenit své námitky proti rozsudku **z pohledu (odvolacího) stavebního úřadu**, jemuž je v bodě 26. vytýkáno, že se bez jakéhokoliv přezkoumatelného bližšího hodnocení či zkoumání

rozhodl vycházet z vyjádření orgánu ochrany přírody, tedy převzít jeho závěr, a **z pohledu hájení zájmů ochrany přírody ve správním řízení**, kde bylo soudem vytknuto neprovedení dalšího dokazování. Soud toto v bodě 27. rozsudku nerozlišil a alternativně uvádí neprovedení místního šetření, k němuž by z důvodu ochrany přírody musel dát stavebnímu úřadu podnět orgán ochrany přírody, a vyžádání stanoviska orgánu ochrany přírody stavebním úřadem z vlastního podnětu.

Z pohledu odvolacího stavebního úřadu považuje stěžovatel za nezbytné v první řadě zdůraznit, že v době jeho rozhodování o odvolání spolku Ústecké šrouby, z. s. proti rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu, neměl stěžovatel žádný podnět, dokonce ani žádnou jinou indicii k tomu, že by se měl jakkoli zaměřit právě na otázku ochrany rorýse obecného. Tvzení o údajném výskytu rorýse obecného v blízkosti upravovaného bytového domu žalobce uvedl poprvé až v žalobě proti rozhodnutí stěžovatele. Neučinil tak ani ve svém odvolání proti rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu, ani v průběhu řízení u odvolacího správního orgánu, kterýžto ho navíc k vyjádření přímo adresně vyzval (viz Vyrozumění o podkladech rozhodnutí č. j.: 344/UPS/2017-5, JID: 120234/2017/KÚÚK/Mou, ze dne 21. 7. 2017).

O výskytu rorýse obecného v dotčené oblasti se pak nezmiňovalo ani stanovisko Magistrátu města Ústí nad Labem, odboru životního prostředí, kterýžto v projednávaném případě vystupoval jako dotčený orgán garantující ochranu zájmů přírody a krajiny (viz stanovisko č. j.: MM/OŽP/OOS/53689/2016/PiM/V-16480, ze dne 20. 7. 2016 a jeho upřesnění č. j.: MM/OŽP/OP/52080/2017/PerM, ze dne 17. 7. 2017). Stěžovatel se tudíž nemohl v odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí ani při nejlepší vůli jakkoli zabývat otázkou ochrany rorýse obecného, když z jemu dostupných podkladů nic nenasvědčovalo tomu, že by právě v případě projednávaného stavebního záměru mohlo dojít ke kolizi s veřejným zájmem na ochraně tohoto živočišného druhu, resp. že by v daném případě obecně vůbec mohlo dojít k dotčení zájmů ochrany přírody a krajiny.

Stěžovateli tudíž vůbec není jasné, jaký „podnět vyplývající z dostupných podkladů“, měl být dle názoru krajského soudu ze strany žalovaného správního orgánu prověřen. Záznamy v Národné databázi ochrany přírody, které krajský soud zmiňuje v bodu 27. svého rozsudku, byly žalobcem rovněž poprvé zmíněny až ex post, tedy v průběhu soudního řízení a pro stěžovatele tudíž v době jeho rozhodování nemohly rozhodně představovat podnět k dalšímu šetření. Z tohoto důvodu proto považuje stěžovatel rozsudek krajského soudu za nesrozumitelný, vnitřně rozporný a neodpovídající podkladovému spisovému materiálu.

Stěžovatel rovněž nesushlasí se závěrem krajského soudu o tom, že stěžovatel dostatečně nezjistil skutkový stav ohledně možnosti dotčení zájmů ochrany přírody a krajiny. Stěžovatel, stejně jako prvoinstanční stavební úřad, vycházel ze stanoviska dotčeného orgánu, do jehož gesce ochrana přírody a krajiny spadá. Po podání odvolání spolku Ústecké šrouby, z. s. si stěžovatel pro vyloučení všech možných pochybností vyžádal navíc ještě upřesnění tohoto stanoviska, resp. potvrzení toho, že projednávaným stavebním záměrem skutečně nemohou být zájmy ochrany přírody a krajiny dotčeny. Obě tato vyjádření dotčeného orgánu v projednávaném případě jednoznačně vylučují možnost dotčení zájmů ochrany přírody a krajiny a stěžovatel tudíž neměl žádný důvod o správnosti závěru zde uvedeného jakkoli pochybovat. Nebyl zde tedy ani důvod k tomu, aby stěžovatel odborná vyjádření dotčeného orgánu nevyužil pro posouzení otázky účastenství žalobce v předmětném správním řízení. Jak totiž dovodil například i Krajský soud v Českých Budějovicích ve svém rozsudku č. j.: 10 Ca 151/2001-21, ze dne 2. 7. 2001, je právě na dotčeném orgánu hájícím zájmy ochrany přírody a krajiny, aby se ve svém stanovisku vyjádřil k možnému dotčení těchto zájmů i pro

účely posouzení otázky účastenství spolků v řízení dle ust. § 70 zákona o ochraně přírody a krajiny.

Nutno přitom na tomto místě zdůraznit fakt, že stavební úřad vůbec nemá pravomoc k tomu, aby věcnou správnost stanovisek dotčených orgánů přezkoumával. Stavební úřad je stanovisky dotčených orgánů vázán a přezkoumávat jejich odbornou stránku mu dozajista nepřísluší. Dotčené orgány se ve svých stanoviscích vyjadřují ke specializovaným otázkám, které si z důvodu nedostatku odbornosti nemůže posoudit stavební úřad sám. Pokud by měl stavební úřad následně tyto odborné závěry dotčeného orgánu přezkoumávat, popíralo by to samotný smysl závazných stanovisek. Uvedené ostatně potvrzuje i dosavadní judikatura správních soudů (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j.: 4 As 25/2009, ze dne 30. 9. 2009, nebo rozsudek Městského soudu v Praze č. j.: 11 A 109/2013-62, ze dne 23. 7. 2014). Stavební úřad posuzuje odborné vyjádření dotčeného orgánu toliko z toho hlediska, zda je jednoznačné, bez vnitřních rozporů, má dostatečnou průkazní hodnotu, zda je přiměřeně odůvodněné a zda jeho závěry korespondují s odůvodněním. Vyjádření orgánu ochrany přírody č. j.: MM/OŽP/OP/52080/2017/PerM, ze dne 17. 7. 2017 opatřené v odvolacím řízení těmito hlediskům plně dostalo. Bez konkrétní námitky účastníka proti citovanému vyjádření dotčeného orgánu neměl stěžovatel důvod vyžadovat jeho doplnění či se obracet na jiný orgán ochrany přírody příslušný k ochraně zvláště chráněných živočichů.

Z napadeného rozsudku krajského soudu ve své podstatě vyplývá, že stěžovatel vystupující v pozici druhoinstančního stavebního úřadu měl po podání neodůvodněného odvolání spolku Ústecké šrouby, z. s. jaksí preventivně sám a bez jakýchkoli indicií vyhledávat veškeré možnosti dotčení zájmů chráněných zvláštními právními předpisy a nespoléhat se na odborné závěry dotčeného orgánu. Takovýto postup považuje stěžovatel za popírající význam odborných stanovisek dotčených orgánů vůbec.

S ohledem na uvedené tudíž stěžovatel považuje závěr krajského soudu o nedostatečně zjištěném skutkovém stavu za věcně nesprávný. Stěžovatel má za to, že na základě odborných vyjádření dotčeného orgánu řádně posoudil otázku účastenství spolku Ústecké šrouby, z. s. v předmětném správním řízení. Pokud navíc tento spolek sám správní orgány neupozornil na konkrétní možnost dotčení zájmů ochrany přírody a krajiny, neměl stěžovatel žádnou povinnost k tomu, aby takovouto teoretickou možnost jakkoli dále sám prověřoval.

Z pohledu hájení zájmů ochrany přírody ve správním řízení stěžovatel uvádí, že vyjádření č. j.: MM/OŽP/OP/52080/2017/PerM, ze dne 17. 7. 2017 bylo obsahově zcela přiměřené řešení věci, a to vzhledem k následujícím okolnostem. Jestliže orgán ochrany přírody sděluje závěr o neexistenci dotčení zájmů, které chrání, není bez konkrétní námitky účastníka řízení přiměřené a hospodárné požadovat, aby orgán ochrany přírody uváděl výčet předmětů ochrany, které dotčeny nejsou, a důvody, proč nejsou dotčeny. Takovéto bezbřehé uchopení negativního odůvodňování (potažmo provádění negativních důkazů) by neodpovídalo účelu vyjadřování orgánu ochrany přírody, které tvoří základní „síť“ ochrany přírody prakticky u všech plánovaných staveb a stavebních úprav. Odůvodňovat ve vyjádření či dokazovat vlastní odbornost či místní znalost je nadbytečné, neboť tyto dvě dovednosti jsou u odborných orgánů veřejné správy předpokládány a očekávány. Odborný správní orgán je ve zcela jiné pozici než soud, který zná právo, ale všechny skutečnosti i odborné poznatky je povinen zjišťovat výlučně prostřednictvím provádění důkazů.

Ve vyjádření k žalobě se stěžovatel snažil ke konkrétní žalobní námitce osvětlit soudu, jaká hlediska jsou například právě při posuzování dotčení rořýse brána v potaz, aby soudu poskytl lepší vhled do práce orgánu ochrany přírody na úrovni základního „síť“. Ve vyjádření č. j.: MM/OŽP/OP/52080/2017/PerM, ze dne 17. 7. 2017 jsou tato hlediska dostatečně shrnuta

v odůvodnění, dle něhož orgán ochrany přírody na základě **dostupných podkladů a vlastního ověření stavby** (což je lokalizace stavby v mapě ve spojení s místní znalostí) **neshledal** dotčení zájmů ochrany přírody v gesci jiných orgánů ochrany přírody, tj. zvláštní druhové ochrany rostlin a živočichů a zvláštní územní ochrany.

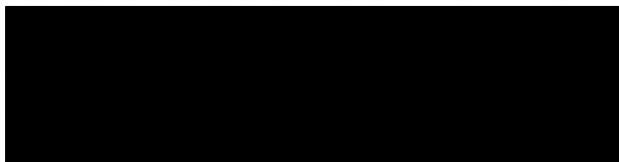
Je-li ve vyjádření uvedeno, že dle nálezů v nálezové databázi neshledal orgán ochrany přírody dotčení, znamená to, že nepovažoval zjištěné hnízdění rorýse dle nálezů za indicii pro možnost jeho hnízdění v místě stavby, ba nepovažoval nález ani za natolik významný pro předmětné řízení, aby se o něm ve vyjádření výslovně zmínil, a to právě proto, že se jedná o rorýse, u něhož vzdálenost nejbližšího hnízdiště nehraje žádnou roli. Stěžovatel proto nesouhlasí s názorem soudu na nutný obsah vyjádření uvedený v bodu 25. rozsudku. Ani v případě stavební úpravy domu sousedícího bezprostředně v řadové zástavbě s domem, kde se hnízdiště rorýse nachází, nebudou zájmy ochrany přírody dotčeny, pokud tento dům nebude poskytovat vhodné podmínky např. k výletu/přiletu rorýse. Ve světle uvedeného se pak v rozsudku neodůvodněná iniciativa soudu v podobě provedení důkazu vzdáleností jeví jako zcela nepřipadná.

Obdobným způsobem orgán ochrany přírody s negativním výsledkem vyhodnotil jako dotčený správní orgán v řízení možnost dotčení všech dalších zájmů chráněných zákonem o ochraně přírody a krajiny. Pokud by měl orgán ochrany přírody jen kvůli relativně blízkému záznamu v nálezové databázi ve vyjádření výslovně odůvodňovat, proč není dotčen rorýs, musel by na stejné úrovni výslovně odůvodnit, proč není dotčen krajinný ráz, relativně blízký významný krajinný prvek či ostatní zvláště chráněné druhy živočichů zaznamenané v nálezové databázi v centru města Ústí nad Labem, pro něž dům není vhodným stanovištěm stejně jako pro rorýse, včetně bezobratlých. Takovéto nároky na negativní odůvodňování vyjádření dotčeného orgánu, potažmo správního rozhodnutí, jsou však neopodstatněné a nepřiměřené z hlediska ochrany veřejného zájmu i přezkoumatelnosti rozhodnutí.

Stěžovatel uzavírá, že záznam nálezu v nálezové databázi v relativní blízkosti stavby nemusí vždy představovat indicii vyžadující další dokazování či výslovné vypořádání tohoto nálezu ve vyjádření orgánu ochrany přírody ve správním řízení, neboť toto závisí na předmětu nálezu a charakteristice místa stavby. Stěžovatel proto nesouhlasí s neopodstatněným a nadto nedostatečně odůvodněným závěrem soudu, že v otázce dotčení zájmů ochrany přírody mělo být provedeno další dokazování či že vysvětlení podané ve vyjádření k žalobě mělo být obsaženo již ve zrušeném rozhodnutí, jak vyplývá z bodu 25. a 29. rozsudku.

II.

Stěžovatel vzhledem k výše uvedenému navrhuje Nejvyššímu správnímu soudu, aby vydal rozsudek, jímž zruší rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem čj. 15 A 190/2017- 65 ze dne 23. 6. 2020 v celém jeho rozsahu a vrátí věc Krajskému soudu v Ústí nad Labem zpět k dalšímu řízení.

K Ý Ú Ř A D
É H O K R A J S
relativně - právní

Mgr. Lucie Peřinová
z pověření ředitele krajského úřadu

Příloha: Správní spis